

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ГАБРОВО
ФАКУЛТЕТ “ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ЕЛЕКТРОНИКА”

Приета с решение на АС
Протокол № 7/25.02.2025 г.

Утвърдил
Ректор:
/проф. д-р инж. И. Железаров/

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

Докторска програма: **ТЕХНИКА НА БЕЗОПАСНОСТ НА ТРУДА**

Образователна и научна степен: **ДОКТОР**

Ниво 8

по Националната квалификационна рамка

Област на висше образование: **5. Технически науки**

Професионално направление: **Общо инженерство /Шифър 5.13/**

ЦЕЛИ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

Докторска програма „Техника на безопасност на труда” има за цел да подготви висококвалифицирани специалисти с образователна и научна степен „доктор“ (ОНС „доктор“), притежаващи теоретична и практическа компетентност за практико-приложна, преподавателска, научноизследователска и експертна дейност в сферата на безопасността на труда. Те трябва да получат съвременни знания, умения и компетентности за самостоятелна научноизследователска и преподавателска дейност, за работа в екип и носене на лична отговорност за прилагане на иновационни и технологични постижения в различни области на икономиката, водещи до подобряване на условията на труд и работната среда и минимизиране на рисковете.

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ПРИДОБИЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР”

Придобилите ОНС „доктор“ по докторска програма „Техника на безопасност на труда” с обучаваща катедра „Основи на електротехниката и електроенергетиката“ (ОЕЕ) при Технически университет – Габрово (ТУ-Габрово) са подготвени за решаване на научноизследователски, образователни, организационни, управленски, планови, проектни и аналитични задачи.

Настоящата квалификационна характеристика определя знанията, уменията, личностните и професионалните компетентности на докторантите, обучавани и завършили докторска програма „Техника на безопасност на труда“.

Тя е изготвена в съответствие със Закона за висшето образование, със Закона за развитие на академичния състав в Република България, с Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България и с Правилника за развитие на академичния състав в Технически университет – Габрово.

Основните резултати от обучението на докторанти по докторската програма са:

- подготовка на висококвалифицирани научноизследователски специалисти, способни самостоятелно да дефинират, провеждат методически научни и научно-приложни изследвания, да анализират резултатите от тях, да генерират, обосновават и внедряват нови решения на съвременен теоретичен и методичен ниво;
- подготовка на висококвалифицирани научно-преподавателски кадри за провеждането на обучение във висши и специализирани средни учебни заведения;
- създаване на нови научни продукти чрез използване на съвременни методики и аналитични техники в областта на безопасността на труда;
- поддържане на информираност за най-новите световни постижения в науката и техниката в областта на безопасността на труда;
- подпомагане на развитието на научноизследователската дейност към други сфери на обществото и изграждане на култура на безопасност на труда;
- създаване на условия и стимулиране на научно израстване на младите кадри и осигуряване на приемственост в катедрените колективи и научноизследователските звена.

ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

А. Знания

Специализирани и систематизирани знания за извършване на критичен анализ и за синтезиране на нови идеи относно:

- методологията и методите за анализ на технологични и управленски фактори, имащи отношение към оценката и управлението на риска и предлагане на подходи и програми за неговото минимизиране;
- съвременните тенденции в науката и практиката, свързани с управлението на производствени процеси и прилагането на адекватни организационни и технически решения, водещи до повишаване на квалификацията на работещите във връзка с изискванията за безопасна работа;
- актуалното състояние и новите тенденции на европейско и международно ниво по отношение на здравословна и безопасна работна среда;
- методите за управление на персонала в разнообразна производствена среда;
- разработването и реализирането на проекти за решаване на проблеми, имащи отношение към осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд;
- придобиването на познания по мениджмънт и мониторинг, съчетани с компетентност и професионализъм.

Б. Умения

- Да организира, планира и реализира самостоятелно научната си дейност в съответствие с изискванията за разработване на дисертация;
- Да мисли иновативно, разработва и реализира рационален план, който да осигури креативност на изследванията;
- Да намира, извлича, подрежда, синтезира и оценява необходимата информация от различни източници, свързани с темата и изследователския проблем, заложен в нея;
- Да решава и преодолява критични проблеми в областта на проучването и нововъведенията;
- Да разработва нови модели и подходи при реализирането на научните изследвания;
- Да съставя и представя научни документи (научни статии, резюмета, доклади, графики, рецензии и др.);

- Да комуникира с различни правителствени органи, наши и международни организации, работещи в областта на здравословните и безопасни условия на труд.

В. Лични и професионални компетентности

В.1. Самостоятелност и отговорност

- Да анализира и тълкува нови знания в области, свързани с безопасност и здраве при работа, а така също и при използваните технологии, техника, материали и нови тенденции в областта на безопасността на труда чрез собствени изследвания или друга научна дейност;
- Да разширява и допълва подходи, модели и предлагани решения в обхвата на досега реализираните изследвания в научната област;
- Да представя собствени актуални публикации в научната област;
- Аналитично и критично да оценява собствените си резултати от изследването, да прави изводи и предлага решения за подобряване на съществуващото положение;
- Да проектира, изпълнява, адаптира и верифицира изследователския процес, свързан с безопасността на труда.

В.2. Компетентности за учене

- Да демонстрира способност за придобиване и анализиране на знания от съвременните научни постижения в професионалното направление;
- Да владее съвременни техники на учене и подходи за анализ и вземане на управленски решения;
- Да има широкопрофилна подготовка, позволяваща бързо адаптиране при настъпващи нови нормативни и технически изисквания, да съдейства организационно и технически за тяхното внедряване в производствения процес и да прогнозира бъдещи тенденции по отношение на проблеми с безопасността на труда;
- Творчески да подхожда при използване на информация, получена от различни литературни източници по проблеми на безопасността и професионално да я адаптира към конкретна производствена среда на предприятията и фирмите, отчитайки изискванията на нормативната база в страната.

В.3. Комуникативни и социални компетентности

- Да има изградени умения, които умело да използва с висока лична отговорност и собствена инициатива в сложни и непредвидими ситуации;
- Активно да комуникира на български език и на един или няколко чужди езици;
- Ефективно да работи в екипи и групи за решаване на конкретни задачи и проблеми;
- Да умее публично да говори и завладява вниманието от аудиторията;
- Пълноценно да комуникира в реална среда и интернет пространството и получава информация за нови проблеми и тенденции; успешно да синхронизира своята дейност с водещи специалисти;
- Да бъде подготвен за провеждането на обучения пред специализирана и неспециализирана аудитория, като използва съвременна техника, допринасяща за повишаване на качеството и ефективността. Ясно да формулира конкретни проблеми и казуси, които се използват за проверка на знанията и уменията на обучаемите;
- Да развива връзки с обществеността и представя аргументирани предложения относно проблеми, процеси и съществуващи практики. Да обосновава и прави предложения за тяхното усъвършенстване или промяна;

В.4. Професионални компетентности

- Да притежава широк спектър от знания за източници на информация, които му позволяват да извършва обосновани преценки при възникнали злополуки, производствени аварии, имащи отношение към провеждането на следствени и съдебни разследвания;
- Да реализира контрол и оценка на качеството и ефективността на процеси и резултати в професионалната си дейност, имащи отношение към подобряването на условията на труд и работната среда и намаляване на травматизма и професионалните заболявания;
- Да има изградени компетентности и способности за научни изследвания и проектна дейност;
- Да демонстрира способности за изучаване, анализиране, проектиране и реализиране на задачи в областта на техниката и да ги използва в своята дейност;
- Да адаптира дейността си към непредвидено възникващи обстоятелства, да предлага решения за преодоляване на проблемите и бъдещи планирания;
- Да внедрява собствените си научни резултати при решаването на теоретични и практически проблеми в практиката;
- Да открива и формулира нови теоретични и практически проблеми;
- Да проявява адекватно поведение и взаимодействия в професионална и специализирана среда;
- Да представя свои разработки по проблемите на безопасността на труда и по актуални проблеми в тази област на национално и международно ниво;
- Да има необходимите професионални компетенции по техническа безопасност и добра методическа подготовка, позволяващи му да изказва хипотези, да експериментира и да предлага нови подходи, водещи до оптимизиране на условията на труд и работната среда.

ОБЛАСТИ НА РЕАЛИЗАЦИЯ

Завършилите докторска програма „Техника на безопасност на труда“ са подготвени на високо ниво специалисти, които могат да имат следната реализация:

- Извършване на самостоятелни или екипни научни изследвания;
- Участие в разработване и реализиране на фирмени, национални и международни проекти в областта на здравословните и безопасните условия на труд;
- Научно-преподавателска дейност във висши училища;
- Работа в научноизследователски институции;
- Експертна дейност към служби по трудова медицина, Регионални инспекции на труда, съд, следствие и прокуратура;
- Ръководни функции в областта на здравословните и безопасните условия на труд;
- Заемане на подходящи длъжности в различни обучителни и производствени организации, както и в държавната, областната и общинската администрация;
- Работа в неправителствени организации;
- В системата на аварийна безопасност и защита на населението от бедствия и аварии.

Квалификационна характеристика е приета на КС на катедра „Основи на електротехниката и електроенергетиката“, Протокол № 368/16.12.2024 г. и на ФС на факултет „Електротехника и електроника“, Протокол № 2/18.02.2025 г.

Ръководител катедра:.....
/доц. д-р инж. Кр. Иванов/

Декан:.....
/проф. д-р инж. Ст. Садинов/